

Teknologinetværk for hospitalerne i Region Hovedstaden

Midtvejsredegørelse for perioden juli 2005 - december 2006

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Indledning.....	2
2. Samlet vurdering af foreløbige projektresultater.....	2
3. Status på initiativer samt planlagte aktiviteter 2007-2009.....	3
• Initiativ 1.....	4
• Initiativ 2.....	7
• Initiativ 3.....	8
• Initiativ 4.....	11
• Initiativ 5.....	13
• Initiativ 6.....	14
4. Status på projektorganisering og –økonomi.....	16
5. Formidling.....	18

Bilagsfortegnelse:

Bilag 1: Analyse af best practice i teknologioverførsel

Bilag 2: Fokusgruppeinterview om teknologioverførsel med deltagelse af ledere og forskere fra regionens hospitaler

Bilag 3: Hjemmelsgrundlag for selvstændig juridisk enhed

Bilag 4: Forslag til fokusområder for en styrket indsats for innovation og teknologioverførsel på hospitalerne i Region Hovedstaden

Bilag 5: Artikel om Meet the Ressorcher i Connect Denmark's årsmagasin 2006

Bilag 6: Koncept for afvikling af advisory board møder

Bilag 7: Anmeldelseskema

Bilag 8: Hemmeligholdelsesaftale og Evalueringskema

Bilag 9: Kriterier for tildeling af midler fra proof-of-concept puljen

Bilag 10: Overordnet sammenhæng mellem projektets initiativer og kommercialiseringsprocessens grundelementer

Bilag 11: Foreløbig gengivelse af kommercialiseringsprocessen

Bilag 12: Samarbejdsaftale mellem projektets parter

Bilag 13: Oversigt over forbrug samt disponeret i perioden juli 2005-december 2006

Bilag 14: Oversigt over budget for forventede aktiviteter i perioden 2007-2009

1. INDLEDNING

Projektet har til formål at fremme de unikke muligheder for teknologioverførsel, der findes på universitetshospitalerne, hvor forskning, udvikling og afprøvning finder sted som en naturlig forlængelse af patientbehandlingen. De 3 oprindelige projektparter (H:S, Københavns Amt og Frederiksborg Amt) ønskede med projektet at fokusere på opbygning af et teknologinetværk for hospitalerne i den kommende Region Hovedstaden. Målet er over den samlede 4-årige projektperiode (medio 2005 – medio 2009) at udvikle et sammenhængende koncept for systematisk og effektiv håndtering af de forskellige faser i teknologioverførselsprocessen i samarbejde med danske og udenlandske aktører på området.

Netværksopbygningen tager udgangspunkt i tre fokusområder:

- Organisatorisk forankring af teknologioverførselsaktiviteterne
- Øget opmærksomhed og viden om kommercielt interessant forskning
- Professionalisering af kommercialiseringsproces

og 6 initiativer:

1. Analyse af best practice i forhold til organisatorisk set-up og incitamentstruktur for teknologioverførsel på hospitalerne
2. Udpegning af teknologiambassadører
3. Indstationering af udenlandsk teknologi- og kommercialiseringsrådgiver
4. "Meet a Researcher"
5. Koncept for bedre validering af anmeldte opfindelser via brug af ad hoc advisory board
6. Koncept for optimering af kommercialiseringsprocessen inkl. pulje til proof of concept.

2. SAMLET VURDERING AF FORELØBIGE PROJEKTRESULTATER

De 3 projektparter er nu fusioneret i Region Hovedstaden og det tværgående teknologinetværksprojekt har medvirket til at sikre en glidende overgang for en samlet indsats for styrket teknologioverførsel på Region Hovedstadens 10 hospitaler. Fusionen øger samtidig den kritiske masse i såvel forskningen som teknologioverførselsaktiviteterne.

H:S's og Københavns Amts teknologioverførselsenheder er fusioneret i en fælles enhed placeret på Rigshospitalet. Enheden består af 9 årsværk og refererer til direktøren for Koncern Regional Udvikling. Teknologioverførselsenheden skal servicere alle hospitaler i Region Hovedstaden, og der etableres en særlig kontaktordning mellem enheden og hospitalernes forskningsansvarlige direktionsmedlem. Fusionen øger muligheden for at opnå en væsentlig gevinst ved opbygning af specialiserede kompetencer og arbejdsdeling. I forbindelse med enhedens etablering er det besluttet at ansætte en leder af teknologioverførselsenheden med særlige forretningsmæssige kompetencer samt et solidt netværk blandt virksomheder i biosundhedsindustrien og venturekapital mv. Samtidig ønsker Region Hovedstaden at undersøge mulighederne for at indgå i et strategisk samarbejde med KU og DTU på området i forlængelse af universitetsfusionerne.

Projektet vedr. opbygning af teknologinetværk for hospitalerne i Region Hovedstaden har medvirket til at sikre en hurtig opbygning af en ensartet struktur for håndtering af dels opfindelser dels samarbejdsaftaler med private virksomheder. Regionens forberedelsesudvalg/regionsråd godkendte således i december 2006 de overordnede rammer for fælles retningslinier for håndtering af opfindelser og samarbejdsaftaler samt håndtering af interessekonflikter ved licensaftaler, selskabsetablering mv.

Samtidig er de 6 konkrete projektinitiativer og regionens fælles teknologioverførselsenhed med til at sikre en effektiv håndtering af det øgede kommercielle potentiale, som må forventes at være en følge af den øgede kritiske masse i hospitalsforskningen.

I den første projektperiode har der været særligt fokus på at øge den organisatoriske forankring af teknologioverførselsaktiviteterne på regionens hospitaler. Det skyldes, at best practice analysen i projektets initiativ 1 viste en klar sammenhæng mellem strategisk og ledelsesmæssig opbakning til teknologioverførsel og forskningsinstitutionens succes med teknologioverførsel. På baggrund af analyserne er der udviklet 4 fokusområder og 24 konkrete forslag til initiativer for en styrket indsats for innovation og teknologioverførsel på hospitalerne i Region Hovedstaden. Forslaget blev godkendt i regionens forberedelsesudvalg/regionsråd i december 2006. Udmøntningen af initiativerne påbegyndes i 2007. Det skal understøtte en organisatorisk, strategisk og ledelsesmæssig forankring af teknologioverførsel og styrke udnyttelse af det erhvervmæssige potentiale i forskningsresultaterne.

Det vurderes, at projektet har været med til at sikre, at der fra både politisk og organisatorisk niveau er opbakning til at styrke indsatsen for teknologioverførsel fra regionens hospitaler. Sammenholdt med de understøttende funktioner, der er iværksat under initiativ 2-6, vurderes det, at Region Hovedstaden er godt på vej til at opbygge et velfungerende teknologinetværk, der sikrer optimering af hele kommercialiseringsprocessen. Især skal fremhæves at teknologioverførselsenhedens eksterne netværk allerede er styrket mærkbart og bruges aktivt i kommercialiseringsprocessens forskellige faser. Der er således skabt et godt fundament for at fortsætte og færdiggøre udviklingen af nye koncepter for teknologioverførsel i projektperioden 2007 – 2009.

I afsnit 3 redegøres der for status på de 6 initiativer ud fra en beskrivelse af gennemførte aktiviteter og opnåede resultater med udgangspunkt i milepæle og outputmål fra projektansøgningen. Beskrivelsen af hvert initiativ afsluttes med en vurdering og kort beskrivelse af de planlagte aktiviteter i den resterende del af projektperioden. I afsnit 4 beskrives status på projektorganisation samt - økonomi, herunder overordnet forslag til fremtidig organisering af projektet og ny bevillingshavende myndighed, som en naturlig følge af den nye struktur i Region Hovedstaden. I afsnit 5 redegøres der for status på formidlingsaktiviteter. Udover ændring i projektorganisering er der ikke planlagt større ændringer i projektets aktiviteter.

3. STATUS PÅ INITIATIVER SAMT PLANLAGTE AKTIVITETER I 2007 - 2009

Initiativ 1: Analyse af best practice i organisatorisk set-up og incitamentstrukturer

Formålet med initiativ 1 er at belyse, hvad der kendetegner succesfuld teknologioverførsel for at få idéer til initiativer, som kan fremme den erhvervmæssige udnyttelse af forskningen på hospitalerne i Region Hovedstaden.

Milepæle

- Analysedesign, herunder udpegning af institutioner/afdelinger
- Udarbejdelse af analyse
- Beslutning om videre forløb, herunder vurdering af input til organisatorisk set-up, incitamentsstruktur og øvrige initiativer

Output mål

- Forankring af teknologioverførselsprocessen i det organisatoriske set-up i Region Hovedstaden

- Etablering af incitamentsstruktur for forskere, teknologiambassadører og afdelingsledelser

Gennemførte aktiviteter

For at få et bredt og nuanceret indblik er det valgt dels at undersøge udenlandske og danske erfaringer med best practice i teknologioverførsel, dels at belyse hvad forskere og ledelser fra Region Hovedstaden ser som muligheder og barrierer for succesfuld teknologioverførsel. Analyserne er gennemført som desk research, interviews og fokusgruppemøder. Derudover er de juridiske aspekter ved organisering af teknologioverførselsarbejdet belyst. Konkret er der gennemført flg. analyser, der er dokumenteret i separate rapporter:

- Analyse af best practice i teknologioverførsel (bilag 1)
- Fokusgruppeinterview om teknologioverførsel med deltagelse af ledere og forskere fra regionens hospitaler (bilag 2)
- Hjemmelsgrundlag for selvstændig juridisk enhed (bilag 3)

Analyse af best practice

I analysen blev 5 cases fra hhv. Norge, Sverige, England og Danmark undersøgt. Hver case havde sine egne karakteristika, men der var også flere fælles træk ift. organisering, fokusområde, opgaveportefølje, finansiering mv. Formålet med analysen var at undersøge, om der er en sammenhæng mellem ledelsesmæssigt engagement og et særligt fokus på organisatorisk setup og gode resultater på teknologioverførselsområdet. Samtidig skulle analysen identificere andre væsentlige forklaringsparametre og bruges som input til konkretisering af de øvrige initiativer.

Casestudierne viste, at der er flere veje at gå for Region Hovedstaden i en fremtidig indsats for at styrke teknologioverførsel. Hvis man tager udgangspunkt i case-studierne kan Region Hovedstaden vælge mellem to alternative spor, der hver bygger på forskellige forudsætninger og har forskellige fordele og ulemper:

- En specialiseret hospitalsmodel
- En samlet indsats på det biomedicinske område, der både omfatter hospitaler og universiteter.

Men uanset hvilken model, der vælges, er der nogle grundforudsætninger, som skal være i orden:

- Forskningen skal have en vis volumen og kvalitet for at sikre et tilstrækkeligt antal bæredygtige opfindelser.
- Der skal være et vist antal opfindelser for at sikre opbygning af kvalificerede, specialiserede kompetencer i håndtering af teknologioverførselsaktiviteterne
- Der skal være tillid og opbakning hos institutionerne, forskerne, i erhvervslivet og hos investorerne
- Der skal opbygges en kultur for innovation og teknologioverførsel med strategisk og ledelsesmæssigt fokus samt incitamentsstrukturer
- Statslige og regionale rammevilkår skal understøtte teknologioverførsel

Fokusgruppeinterviews

Der er gennemført tre fokusgruppeinterview med forskere og ledelser fra hospitalerne i Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S), Frederiksborg Amt og Københavns Amt om erfaringer med og ønsker til teknologioverførsel på hospitalerne. I alt deltog 25 personer fra otte forskellige hospitaler i fokusgruppeinterviewene. Deltagerne blev udvalgt, så de foruden at have en grad af erfaring med forskellige former for teknologioverførsel dækker et bredt felt af kliniske specialer og hospitaler.

I fokusgruppeinterviewene er der sat fokus på:

- Hvordan opleves teknologioverførsel i hverdagen på hospitalerne? I hvilken grad er indsatsen integreret med strategier for forskning, udvikling og patientbehandling?
- Hvilke konkrete erfaringer er der med forskellige former for teknologioverførsel? Og hvilke muligheder og barrierer opleves på den baggrund?
- Hvad skal der til for at styrke teknologioverførslen – specielt hvad angår strategi, ledelse og incitamenter?

Fokusgruppedeltagerne fremhævede flg. tiltag, som støtte for teknologioverførsel i Region Hovedstaden:

- Der er behov for at etablere en rådgivningsenhed, som har kompetencer inden for patenter og kommercialisering samt et netværk blandt relevante virksomheder. Enheden skal trække på et bredt felt af samarbejdspartnere og gerne rumme fundraisere, som kan se ud over landets grænser, støtte udformningen af EU ansøgninger og skaffe de rette investorer.
- Den understøttende enhed skal gøre en offensiv, opsøgende indsats internt på hospitalerne f.eks. ved at besøge afdelingerne og opsøge innovative idéer. Desuden skal teknologioverførsel og muligheder for rådgivning synliggøres via information og opsøgende virksomhed.
- Indsatsen for kommercialisering skal professionaliseres gennem en tidligere kommerciel vurdering af opfindelser f.eks. ved et advisory board med deltagelse af virksomheder. Der er desuden behov for en klar strategi for kommercialisering
- Der er behov for en styrket dialog på hospitalerne indenfor og mellem afdelingerne for at fremme innovation og tværgående forskningssamarbejder og ruste sig i den internationale konkurrence om F&U aftaler og lægemiddelaftalprøvninger. En vej er opbygning af dynamiske tværgående forskningsmiljøer.
- Ledelsens opmærksomhed på området skal styrkes og følges op af konkret lokal opbakning på ledelsesniveau i form af ekstra ressourcer, lokaler og andre faciliteter.

Juridisk vurdering af hjemmelsgrundlag

Der er udarbejdet en juridisk vurdering af de tre parter og Region Hovedstadens muligheder for samt fordele og ulemper ved organisering af teknologioverførsel i hhv. en intern teknologioverførselseenhed og et aktieselskab. Der er flere mulige veje at gå ved evt. selskabsetablering, men fortolkning af lovkomplekset gældende fra 2007 er meget kompliceret. Fordele og ulemper ved hhv. en intern enhed og et selskab er ikke entydige på det foreliggende grundlag. Hvis det på et tidspunkt besluttet politisk at gå videre med at se på mulighederne for selskabsetablering, vil det være nødvendigt med en mere detaljeret undersøgelse for at uddybe forhold vedr. bl.a. beskatning, udbud og konkurrenceret, økonomisk risiko, ejerkreds, opgaveportefølje og beslutningskompetence. Der skal endvidere udarbejdes en forretningsplan, og de økonomiske forudsætninger for selskabet skal fastlægges.

Resultater

På baggrund af analyserne og øvrige aktiviteter er der udarbejdet forslag til 4 fokusområder og 24 mulige indsatsområder/initiativer for en styrket indsats for teknologioverførsel på hospitalerne i Region Hovedstaden (bilag 4). Forslaget blev politisk godkendt i regionens forberedelsesudvalg/regionsrådet i december 2006. Fokusområder og udvalgte initiativer er listet neden for:

Fokusområde 1: Styrke udviklingen af tværgående excellente forskningsmiljøer

- Regionen skal understøtte udvikling af internationale forskningsmiljøer på hospitalerne, der er af så høj kvalitet, at de kan konkurrere og hente markante bevillinger i forskningsrådssystemet,

EU's forskningsprogrammer, USA mv. I den forbindelse er det vigtigt, at der er opmærksomhed om hele fødekæden fra grundforskning over klinisk forskning til udvikling og innovation, idet grundforskning er afgørende for innovation og udvikling af nye teknologier.

- Ansættelse af fundraisere på de forskningstunge hospitaler, der kan informere og rådgive om forskningsprogrammer og hjælpe med praktiske og ansøgningstekniske spørgsmål mv.
- Opbygge en fælles funktion, der kan tilbyde hjælp med ansøgninger og konsortiedannelse på større internationale forskningsprojekter. Samtidig kan enheden være med til at styrke strategisk forskningsledelse, herunder udvikler kurser, efteruddannelse mv. indenfor området.
- Etablere et fælles elektronisk baseret forskningsregistreringssystem, der kan skabe et samlet overblik over forskningen til brug for planlægning mv. Samtidig kan systemet bruges til at profilere Region Hovedstadens forskningsstyrker over for potentielle samarbejdspartnere fra både industri og andre forskningsmiljøer.

Fokusområde 2: Styrke den strategiske og organisatoriske forankring af teknologioverførsel

- Udvikle strategier for patientbehandling, forskning og uddannelse, der understøtter opbygning af innovative miljøer.
- Indarbejde mål for teknologioverførsel i stillingsbeskrivelser/resultatkontrakter for direktorer og afdelingsledelser på hospitalerne.
- Indarbejde mål for teknologioverførsel i hospitalernes resultatkontrakter, f.eks. antal opfindelser, patentansøgninger, antal og økonomi i samarbejdsaftaler med private virksomheder.
- Udvikle karriererelaterede incitamentter for den enkelte forsker, f.eks. merit ved patentansøgninger på lige fod med publicering ved rekruttering af personale, herunder at kompetencer, der understøtter opfindelser/patenter kan indgå i vurdering ved ansættelse af speciallæger.
- Udvikle økonomiske incitamentter: Udbetaling af forskud (up front-betaling) til afdeling/opfinder ved milepæle i kommercialiseringsprocessen f.eks. ved indgåelse af licensaftaler, opstart af virksomhed mv.

Fokusområde 3: Styrke udnyttelse af det erhvervsmæssige potentiale i forskningsresultaterne

- Etablere et formaliseret samarbejde mellem regionens teknologioverførselseenhed og enhederne på Københavns Universitet og DTU.
- Udvikle strategier for, hvad der særligt skal fokuseres på i teknologioverførselsarbejdet.
- Sikre at Region Hovedstadens teknologioverførselseenhed jævnligt kommer ud i de tunge forskningsmiljøer på hospitalerne.
- Videreudvikling og fortsat konceptudvikling af initiativer under teknologinetværksprojektet.

Fokusområde 4: Styrke regionale og nationale vilkår for teknologioverførsel

- Arbejde for fortsat udvikling af statslige understøttende initiativer for teknologioverførsel.
- Arbejde for flere statslige midler til dokumentation af proof of concept.
- Indgå i dialog med eksterne parter f.eks. innovationsmiljøer, forskerparker, venturekapital mv. om opbygning af et strategisk netværk for at sikre en sammenhængende indsats for de forskellige faser i teknologioverførselsprocessen.
- Etablere et netværksbaseret samspil mellem alle regionens hospitaler og Biotech-Forskerparken på Tagensvej.

Vurdering og input til det videre arbejde i projektet

Som nævnt indebærer fusionen af de 3 parter i Region Hovedstaden en væsentlig forøgelse af den kritiske masse i forskningen. I dag står regionens 10 hospitaler for over halvdelen af forskningen i

det danske sundhedsvæsen. Samtidig er den kritiske masse i teknologioverførselsarbejdet styrket med etableringen af en fælles teknologioverførselseenhed for regionens hospitaler. Det vurderes, at initiativ 1 har været med til at øge opmærksomheden om teknologioverførsel både på det politiske og administrative niveau samt hos forskerne. De 4 fokusområder og 24 konkrete initiativer understøtter en sammenhængende indsats med fokus på udvikling af overordnede strategier for patientbehandling, forskning, innovation og teknologioverførsel samt incitamentsstrukturer. Det er med til at understøtte opbygning af en innovativ kultur på hospitalerne og forankre teknologioverførselsprocessen i det organisatoriske set-up i Region Hovedstaden.

Der forestår et omfattende arbejde med dels at prioritere dels at udvikle og konkretisere initiativerne under de fire fokusområder. Det sker i et samarbejde mellem dette projekt samt øvrige interne og eksterne interessenter i perioden 2007-2009. På baggrund af dette arbejde vil der blive udviklet et samlet koncept for effektiv håndtering af teknologioverførsel på hospitalerne i Region Hovedstaden.

Initiativ 2: Teknologiambassadører

Det vurderes, at mange potentielt meget interessante opfindelser aldrig bliver anmeldt. Dette er ikke et dansk fænomen. I USA, hvor der er arbejdet med området i 25 – 30 år, vurderes det, at kun 50% af opfindelserne bliver anmeldt. Desuden vurderes det, at mange potentielt interessante samarbejdsaftaler aldrig kommer i stand, fordi der ikke eksisterer tilstrækkelig effektive kanaler mellem teknologioverførselskontorer og private virksomheder og de enkelte forskningsmiljøer.

Hovedformålet med initiativet er, at ambassadørerne skal skabe opmærksomhed om de kommercielle muligheder i forskningen og forkorte afstanden mellem teknologioverførselseenheden, forskningsmiljøerne og erhvervslivet.

Milepæle

- Kompetenceprofil beskrevet
- Udpegning af afdelinger inden for forskningsstyrkerne
- Udvikling af kursus
- Rekruttering på plads
- Gennemførelse af kursus
- Ambassadører i funktion

Output mål

- Udpegning og ”ansættelse” af 10 teknologiambassadører og evt. senere udpegning af flere
- Udvikling og test af kursus til uddannelse af teknologiambassadører

Gennemførte aktiviteter

Udvikling af koncept og kompetenceprofil

Der er udarbejdet en kompetenceprofil for teknologiambassadørerne. Denne kompetenceprofil er blevet udarbejdet på basis af en analyse af konceptet. Konkret er der gennemført følgende aktiviteter:

- Der er afholdt møder med sekretariatet for BioLogue ved leder Per Spindler og Teknologisk Partnerskab.
- Grundlaget for TrusTech i Manchester og London Technology Network er undersøgt. Det blev besluttet at arbejde videre primært på basis af erfaringerne fra TrusTECH, da deres tiltag er målrettet hospitaler.

- Initiativet er videreudviklet på grundlag af de indhentede erfaringer fra ovenstående møder, herunder skitsering af honorering og udkast til stillingsbeskrivelser og kompetenceprofil.

Udpegning af områder og rekruttering

For at sikre ledelsesmæssig opbakning og forankring blev det besluttet at engagere hospitaledirektionerne meget i udvælgelsen og rekrutteringen af teknologiambassadørerne. Initiativet og mulige emner er derfor blevet drøftet med hver enkelt hospitalsdirektion. Der er i første omgang blevet udnævnt 7 teknologiambassadører på de mest forskningstunge hospitaler samt en fra Nordsjællands Hospital. Det er lykkedes at finde teknologiambassadører, som har stor erfaring og indsigt i området. Der er efterfølgende afholdt individuelle møder med potentielle ambassadører.

Følgende ambassadører er udnævnt:

Navn	Hospital
Overlæge, Michael Rud-Lassen	Nordsjællands Hospital, Hørsholm
Professor, overlæge Lars Edvinson	Glostrup Hospital
Forskningschef, Niels Henrik Riewerts Eriksen	Gentofte Hospital
Forskningschef, Ove Andersen	Hvidovre Hospital
Afdelingslæge, Julie Gehl	Herlev Hospital
Professor, Jes Bruhn Lauritzen	Bispebjerg Hospital
Forskningschef, Allergiklinikken, Lars Kærgaard Poulsen	Rigshospitalet

Udarbejdelse og gennemførelse af kursus

Udvalgte teknologiambassadører har deltaget i Kursus for forskere om patentering og kommercialisering arrangeret i regi af Copenhagen Technology Transfer Consortium. Dette kursus har givet teknologiambassadørerne en basal forståelse for teknologioverførselsproblematikkerne. Nogle teknologiambassadører har dog ikke deltaget i dette kursus, da de allerede havde stor erfaring på området.

Udover dette kursus har der været afholdt et seminar med TrusTECH fra England. På dette seminar fortalte TrusTECH om deres erfaringer med at etablere teknologiambassadører på udvalgte hospitaler i Nordvest England. Desuden er der afholdt to netværksmøder for teknologiambassadørerne.

Ambassadører i funktion

Teknologiambassadørerne startede deres aktiviteter ultimo 2006 på basis af handlingsplaner udviklet i samarbejde med teknologioverførselsenheden. Blandt andet har ambassadørerne udført følgende aktiviteter:

- Udbredt kendskabet til teknologiambassadørordningen på hospitalet
- Identifieret forskere til at deltage i Meet the Researcher arrangementer
- Afholdt informationsmøder for forskere/andre ansatte
- Forberedt diskussion om patenterbarhed og patent/publiceringsstrategi for forskellige forskningsgrupper
- Deltaget i uddannelse og møder arrangeret af Region Hovedstadens Teknologioverførselsenhed
- Orienteret sig om Region Hovedstadens Advisory Board og teknologioverførselsenhedens arbejde, herunder bidraget med specifikke input
- Overvejet hvordan patentering og kommercialisering, herunder teknologiambassadørordningen, kan integreres endnu mere i hospitalets forskningsstrategi

- Udarbejdet indledende overvejelser for handlingsplan for teknologiambassadørordningen for 2008

Resultater

Teknologiambassadørordningen er nu blevet etableret på syv hospitaler i Region Hovedstaden. Der har været stor bevågenhed og opbakning til ordningen fra direktionniveau og langt de fleste af teknologiambassadørerne deltager også i de lokale forskningsråd. Der er blevet gennemført diskussioner med diverse forskningsgrupper, hvilket p.t. har resulteret i en publicerings-/patentstrategi for området.

Desuden er der udført informationsaktiviteter for forskere og andre ansatte. Inspirationen til at inkludere andre ansatte i disse aktiviteter kom fra seminaret med TrusTECH fra England. TrusTECH redegjorde nemlig for, at 50% af deres opfindelser kom fra ansatte, der ikke var forskere.

Vurdering og input til det videre arbejde i projektet

Det har taget væsentlig længere tid at få udnævnt teknologiambassadørerne end først ventet, bl.a. fordi der er tale om et nyt initiativ, som først skal introduceres på hospitalerne i en tid, der er præget af strukturreformen. Initiativet er nu i gang, og det ser meget lovende ud. Dette skyldes primært at de udvalgte teknologiambassadører er entusiastiske og har den fornødne pondus til at skabe resultater. Desuden ser de udvalgte ambassadører det samlede forum af teknologiambassadører, som en sjælden mulighed for vidensdeling på tværs af hospitalerne, hvor det er også muligt at løfte noget på regionalt niveau ud fra en bottom-up tilgang.

Denne mulighed for, at bruge teknologiambassadørerne på det strategiske niveau, var ikke en del af det oprindelige set-up. Men på grund af teknologiambassadørernes viden, erfaring og netværk samt den dynamik der er i gruppen, kan det vise sig, at denne del af arbejdet kan blive meget vigtig. Der er aftalt nedenstående mål og aktiviteter i 2007, der udmøntes i lokale handlingsplaner. Det skal bemærkes, at aktiviteterne er forskellige afhængigt af hospitalets behov samt ambassadørernes netværk og kompetencer. Handlingsplaner for 2008 og 2009 udarbejdes på baggrund af erfaringerne fra 2007.

Pga. at initiativet først for alvor er igangsat i 2. halvår af 2006, er der endnu ikke afholdt specifikke kursusaktiviteter. Der vil i den resterende projektperiode løbende blive udviklet og afholdt uddannelsesaktiviteter for ambassadørerne tilpasset deres konkrete behov.

Mål

1. Få flere og bedre anmeldelser af opfindelser – eksempelvis 3 – 7 anmeldelser pr. år pr. teknologiambassadør
2. Øge den økonomiske indtægt fra samarbejde med erhvervslivet – eksempelvis assistance ydet til 2 forskere/forskningsgrupper
3. Øge bevidstheden om mulighederne ved patentering og styrket samarbejdet – samt muligheder og udfordringer
4. Levere input til hospitalets og Region Hovedstadens strategier på basis af det praktiske arbejde

Aktiviteter

- Intern markedsføring på personalemøder og ved møder med forskergrupper.
- Interne møder med andet personale på hospitalerne herunder introduktion til innovation på introduktionsmøder – fokus på serviceinnovationer.

- Skabe opmærksomhed om innovation, patentering og kommercialisering på hospitalet gennem PR og informationsaktiviteter – Hvidovre havde lavet en udgave af deres interne blad som udelukkende fokuserede på kommercialisering – dette anså teknologiambassadøren fra Hvidovre som den bedste måde at nå bredt ud på.
- Diskussioner og assistance til forskere og forskningsgrupper for at afdække hvordan den økonomiske indtægt fra erhvervslivet kan øges.
- Assistance til udarbejdelse af de nye fælles interne retningslinier for kontrakter – p.t. vurderede ambassadørerne, at teknologioverførselsenheden kun så en lille del af samtlige kontrakter. Det er vigtigt, at få diskuteret procedurer, der er i overensstemmelse med teknologioverførselskontorets bemanning og forskernes behov således, at de vigtigste kontrakter sendes til gennemgang. Herunder skal der tages stilling til, hvad der evt. kan klares med udgangspunkt i standardkabeloner. Der blev efterspurgt en form for standard hemmeligholdelsesaftale, som kan bruges i de mindre komplicerede samarbejder/projekter.
- Input til strategier herunder incitamentsstruktur for forskere – f.eks. løntillæg (tidsbegrænset) som belønning for patenter – opmærksomhed om opfindere – generelt set blev det anset for vigtigt at finde ud af, hvor barriererne er mht. til teknologioverførsel.
- Diskussioner og assistance til forskningsgrupper for at opfange ideer og tilrettelægge en publicerings/patenteringsstrategi.
- Virke som sparringspartner for teknologioverførselsenheden ved kommercialisering af opfindelser.
- Netværksmøder blandt alle teknologiambassadører.

Initiativ 3: Udenlandsk kommercialiseringsrådgiver

Formålet med indstationeringen af den udenlandske kommercialiseringsrådgiver er at indhente erfaringer og viden fra udlandet, som kan styrke teknologioverførselskontorenes kompetencer. Denne kompetenceudvikling skal foregå ved, at den udenlandske kommercialiseringsrådgiver arbejder tæt sammen med teknologioverførselskontorerne om konkrete arbejdsopgaver og er fysisk tilstede på kontoret.

Milepæle

- Kompetence- og stillingsprofil
- Rekruttering på plads
- Rådgiver i funktion

Output mål

- Indstationering af udenlandsk konsulent med specialiserede kompetencer

Gennemførte aktiviteter

I forbindelse med konkretisering af initiativet blev det besluttet at afprøve forskellige rådgivere ud fra flg. kriterier:

- Mulighed for at rådgive bredt om forskellige aspekter ved kommercialiseringen.
- Et netværk til relevante personer i internationale og danske virksomheder indenfor opfindelsens specifikke område.
- Kompetencer til at videreudvikle de eksisterende kompetencer i Københavns Amt, H:S og Frederiksborg Amt.
- Evne til at læse og forstå dansk og arbejdserfaring fra Danmark vil være en fordel, da det vil lette arbejdsgangen betydeligt.

Projektet har indtil nu gjort brug af følgende rådgivere:

- Jack Johansen, CEO, Protein Forest Inc., USA
- Keith Chantler, Director of Academic Affairs and Innovation og Richard Deed, TrusTECH, England
- Professor Christer Sjögreen, Lunds Universitet, Sverige
- Ole Wiborg og Christina Sylvester Hvid, Wiborg Aps
- Mark Mawhinney, General Manager, Isis Enterprise/Isis Innovation Ltd.

Der er gennemført følgende aktiviteter:

1. To ”master classes” hvor medarbejderne fra H:S og Københavns Amts teknologioverførselskontorer deltog.
2. Et scouting seminar hvor opfindelsespotentialet fra tre forskningsgrupper på Herlev Hospital blev diskuteret
3. Konkret bistand på 13 opfindelsessager

Resultater

Det vurderes, at de gennemførte aktiviteter har styrket kompetenceniveauet hos medarbejderne i teknologioverførselsenheden. Helt konkret har medarbejderne nu fået et bedre grundlag for at lave indledende vurderinger af opfindelser, herunder redskaber til søgninger i offentligt tilgængelige databaser. Desuden er kompetenceniveauet i forhold til værdisætning og markedsvurderinger for den enkelte opfindelse øget.

Vurdering og input til det videre arbejde

Det vurderes, at resultaterne indtil videre har været tilfredsstillende. Det er især i de tilfælde, hvor der er sket konkret kompetenceopbygning indenfor et snævert område, at der har været stort udbytte.

Teknologioverførselsenheden vil fortsat bruge forskellige kommercialiseringsrådgivere. De fremtidige aktiviteter vil blive afstemt med den kommende leders kompetenceprofil. En overvejelse for det videre arbejde er at bruge initiativet offensivt til at skabe samarbejdsrelationer og få kompetenceopbygning fra førende teknologioverførselsenheder i udlandet. Der er allerede konkrete planer for at lave et strategisk samarbejde med TrusTECH i England ligesom samarbejder med Karolinska, Stockholm, Medinova, Oslo og MediGate, Hamborg drøftes.

Initiativ 4: Meet the Researcher

Teknologinetværket deltager i ”Meet the Researcher” arrangementerne for at give regionens hospitalsforskere mulighed for at præsentere deres forskning og få feedback fra deltagere med en forretningsmæssig baggrund. Det skal give forskerne indblik i de behov og interesser, som eksisterer i erhvervslivet. Arrangementerne skal være med til at skabe kontakt mellem forskere og folk fra erhvervslivet samt udbrede forståelse i erhvervslivet for forskningens præmisser. På sigt kan den goodwill og PR-effekt, dette giver, bidrage til at forbedre rammebetingelserne for de forskellige forskningsområder.

Milepæle

- Fastlægge form og indhold for møderne
- Fastlægge succeskriterier
- Afholdelse

- Beslutning om evt. justering af koncept

Output mål

Afholdelse af 14 Meet the Researcher arrangementer og evaluering af konceptet ud fra tilbagemeldinger fra forskere og virksomheder.

Gennemførte aktiviteter

Der er afholdt 4 Meet the Researcher arrangementer med forskere fra teknologinetværkets institutioner som oplægsholdere, og der er planlagt yderligere 2, som afholdes i januar og februar 2007.

Møderne udbydes til Connect Denmark's medlemmer, som omfatter mere end 650 personer fra 170 nationale og internationale virksomheder. Der har været mellem 12-30 deltagere tilmeldt ved hvert arrangement. Deltagerkredsen repræsenterer et bredt udsnit af personer fra medicoindustrien, business angels, den finansielle sektor, investerings- og venturebranchen samt netværksorganisationer.

Teknologinetværket har siden samarbejds start løbende evalueret og konceptudviklet Meet the Researcher arrangementerne i samarbejde med Connect Denmark.

Resultater

Forskernes evaluering

De 4 oplægsholdere fra teknologinetværkets institutioner har evalueret Meet the Researcher arrangementerne på en skala fra 1-5, hvor 5 er bedst. Gennemsnitsvurderingen er 4. De uddybende kommentarer går på, at møderne gav forskerne nogle nye potentielle kontakter til erhvervslivet og investeringsbranchen, som de ellers ikke ville få, at møderne gav mulighed for at slå et slag for behovet for privat finansiering til forskning, og at tonen generelt var positiv og fokuserede på potentielle muligheder.

Virksomhedernes evaluering

Tilbagemeldinger peger på, at erhvervslivet via Meet the Researcher arrangementerne får en mulighed for at skabe kontakt til forskerne og følge med i, hvad der sker i forskningen på regionens hospitaler. Deltagerne fra erhvervslivet vender ofte tilbage, hvilket indikerer at de får noget med hjem, de kan bruge.

Vurdering og input til det videre arbejde i projektet

Det har taget længere tid end forventet, at få arrangeret de første 4 Meet the Researcher arrangementer. Dette skyldes primært, at Connect Denmark havde en "venteliste" de skulle have afviklet først. Samarbejdet har dog fungeret tilfredsstillende for begge parter, og er bl.a. beskrevet i en artikel i Connect Denmark's årsmagasin 2006 (bilag 5).

Det vurderes på baggrund af de afholdte arrangementer og evalueringerne, at de forskere, der inviteres til at holde oplæg, primært bør være f.eks. ph.d.'er, der i højere grad end etablerede forskere har behov for at præsentere deres forskning og skabe kontakter i erhvervslivet og investeringsbranchen.

Det vurderes, at der inden projektets afslutning medio 2009, er mulighed for at få afholdt ca. 18 Meet the Researcher arrangementer med oplægsholdere fra Region Hovedstadens hospitaler. Det er 4 mere end den oprindelige målsætning. En bruttoliste med relevante forskere er udarbejdet.

Teknologinetværket vil i samarbejde med Connect Denmark udvikle konceptet yderligere i forhold til målgruppe og oplægsholdere, og aktivt markedsføre aktiviteterne gennem egne kontakter. F.eks. arbejdes der på mere målrettet at invitere investeringsfonde, hvilket udspringer af en tilbagemelding fra Højteknologifonden, der har udtrykt stor tilfredshed efter at have deltaget i flere møder.

Initiativ 5: Ad hoc Advisory-board

Advisory boardet er tænkt som et tidligt led i den vurderingsproces, som igangsættes, når en opfinder anmelder en opfindelse. Advisory boardet er sammensat af en række eksterne interessenter. Derudover er boardet suppleret med forskningsspecialister fra regionens hospitaler. Formålet med initiativet er at styrke den kommercielle vurdering af opfindelserne for at sikre, at ressourcerne bruges på de mest perspektivrige opfindelser.

Milepæle

- Fastlæggelse af rammer for dialog
- Løbende brug af ad hoc advisory board
- Evaluering af afprøvede projekter

Output

- Udvikling og test af koncept for brug af ad hoc advisory board til indledende kommerciel vurdering af opfindelse

Gennemførte aktiviteter

Siden initiativets opstart er der udviklet forskellige værktøjer til brug for advisory boardets arbejde:

- Koncept for afvikling af advisory board møder udviklet og testet (bilag 6)
- Anmeldelsesskema (bilag 7)
- Hemmeligholdelsesaftaler og evalueringsskemaer udviklet og i brug (bilag 8)
- Fire ad hoc advisory board møder afholdt

For nye anmeldelser anvendes et nyudviklet anmeldelsesskema samt et evaluerings-/ratingsystem, som deltagere i advisory board anvender i deres vurdering. Anvendelsen af disse skabeloner betyder, at den information, som afgives til advisory board, er ensartet, samt at den feedback teknologi-overførselsenheden modtager fra advisory board ligeledes er ensartet fra gang til gang. Advisory boardets rating anvendes sammen med andre vurderinger som retningsangivende for, hvorvidt en opfindelse bør kommercialiseres, kan opnå proof-of-concept finansiering mv. Materialet er udviklet på baggrund af best practice fra ca. 10 anerkendte teknologi-overførselskontorer i udlandet.

Det var oprindeligt tanken at opbygge et større netværk af ressourcepersoner til advisory board og der er udarbejdet en bruttotrup af potentielle medlemmer. Opbygningen er dog blevet udskudt med henblik på først at opnå de fornødne erfaringer med afholdelsen af sådanne boardmøder og anvendelsen af boardets indstillinger i den videre kommercielle proces. Således er boardet konstitueret af et mindre antal ressourcepersoner: Peter Mørch Eriksen tidligere vicedirektør i Medtronic, Erik Kromann, direktør i Novi Innovation, investment manager Henrik Dörge, Seed Capital Denmark samt professor Christer Sjögren, Lunds Universitet. Derudover deltager en forsker med faglig ekspertise inden for det pågældende opfindelsesområde i mødet, hvor opfinderens selv står for præsentation af opfindelsen.

Resultater

På de fire Advisory Board møder er der blevet evalueret i alt 11 opfindelser. Heraf har de syv været nye anmeldelser og de fire eksisterende opfindelser, hvor der ønskedes en revurdering af kommer- cialiseringsstien. Både forskerne og teknologioverførselsenheden har været tilfredse med forløbet på møderne og inputtet fra Advisory Boardet, der er med til at styrke vurdering af både opfindelsens kliniske og kommercielle potentiale.

Desuden har der været nogle afledte resultater. Blandt andet har tre af opfindelserne, allerede inden der var taget stilling til overtagelse, fået en interessetilkendegivelse fra et af de deltagende innovati- onsmiljøer om, at innovationsmiljøet var interesseret i at investere i opfindelsen. Denne interessetil- kendegivelse blev givet til teknologioverførselskontoret efter mødet. Desuden er der gennem med- lemmer af Advisory Board blevet knyttet kontakter til mulige aftagere af teknologien og ydet hjælp til værdisætning af opfindelserne.

Region Hovedstaden har besluttet, at erstatte de hidtidige patentråd i H:S og Københavns Amt med det Advisory Board, der er blevet etableret af projektet.

Vurdering og input til det videre arbejde

Selvom deltagerne i Advisory Board er professionelle og hver især besidder stor viden, er deres viden om specifikke teknologiområder tit begrænset. Det er hidtil valgt at køre med en model, hvor der sidder et fast panel af deltagere. Fordelen ved denne model er, at der oparbejdes en viden og en arbejdskultur, som forbedrer bedømmelsen. Desuden er det tidsbesparende, da der ikke skal findes nye eksperter på hvert enkelt område. Ulempen er, at enheden ikke får det snævre input indenfor et specifikt teknologiområde. Der arbejdes løbende med at udvide vores interne og eksterne kontaktnet med personer indenfor snævre teknologiområder. Dette vil ske dels via bedre mapping af forskernes kontakter til virksomheder dels via samarbejdsaftaler med andre hospitalsrelaterede teknologiover- førselsenheder såvel i Danmark som i udlandet.

Det vurderes endvidere, at inputtet fra Advisory Board bliver bedst, hvis teknologioverførsels- heden først har udarbejdet baggrundsanalyser om opfindelsen og markedet, som Advisory Board kan komme med input til. Dette er dog p.g.a. tidspres ikke altid muligt. Der er planlagt afholdelse af 5-7 Advisory Board møder i 2007 og et tilsvarende antal i 2008 og 2009. Derudover sker der en fortsat udvikling af konceptet ift. sammensætning, deltagerantal, vurderingsgrundlag etc.

Initiativ 6: Koncept for optimering af kommercialiseringsprocessen inkl. pulje til proof of concept.

Formålet er at udvikle et koncept for valg af den mest effektive kommercialiseringsproces/-model, som skal anvendes systematisk i udvælgelsen, modningen og udviklingen af opfindelser. Herudover skal proof of concept midler bruges til at modne meget tidlige opfindelser for at teste om vejen til at finde en kommerciel partner efterfølgende bliver lettere.

Milepæle

- Udvikle koncept
- Test af koncept – selskabsetablering mv.
- Etablering af pulje
- Midtvejsevaluering

Output mål

- Udvikling og afprøvning af koncept for optimering af kommercialiseringsprocessen

- Videreudvikling og afprøvning af model for etablering af udviklings-/startselskaber
- Etablering af 3-4 udviklings-/start-up selskaber årligt med inddragelse af venturekapital i forskellige faser

Gennemførte aktiviteter

Proof of concept-pulje

Der er udviklet et sæt retningslinier med kriterier for tildeling af midler fra proof-of-concept puljen (bilag 9). Det er anvendt som vurderingsgrundlag for de indkomne ansøgninger. Der er i perioden bevilget proof-of-concept finansiering til 4 opfindelser til et samlet beløb af knap 1,3 mio. kr. Pengene skal anvendes til modning, analyse og konsulenttydelser mhp. at bringe opfindelserne videre til et evt. salg. Værditilvæksten genereres enten ved at modne projektet således at samarbejde med private virksomheder muliggøres, eller ved at øge værdien af projektet inden der findes en samarbejdspartner. De foreløbige erfaringer viser, at der er et stort behov for proof-of-concept midler til mange af hospitalernes opfindelser, der som oftest er meget tidlige. Tilsvarende har opfindere og samarbejdspartnere reageret meget positivt på muligheden for, via tildeling af midler, at modne opfindelser i den meget tidlige fase. Det er for tidligt at konkludere, hvilke resultater, de tildelte proof of concept-midler afstedkommer, da projekterne fortsat er i de indledende faser. Men der er tale om forskellige typer opfindelser lige fra de meget tidlige med en meget lang vej til markedet til opfindelser, der er tættere på markedet, men ikke i første omgang har fundet en aftager/samarbejdspartner.

Koncept for optimering

Kommercialiseringsprocessen skal opfattes som en "køreplan" for håndteringen af opfindelser fra undfangelse til de introduceres på markedet. Processen skal anvendes på alle anmeldte opfindelser hos projektets parter under hensyntagen til specielle organisatoriske karakteristika, som skal overholdes. Figuren i bilag 10 viser den overordnede sammenhæng mellem projektets initiativer og kommercialiseringsprocessens grundelementer. Arbejdet med optimering af kommercialiseringsprocessen vil blive understøttet af samtlige initiativer i projektet. Således sikres det, at de detailerfaringer, som skabes på de enkelte initiativer, danner baggrund for kommercialiseringsprocessen og at samme erfaringer anvendes til at eksplicitere underprocesser, formulering af milestones for vurdering og håndtering af opfindelser og valg af kommercialiseringsmodel.

Resultater

I henhold til de ovennævnte aktiviteter har erfaringer fra initiativ 1 betydet, at der i enheden er meget fokus på udvikling af interne kompetencer. Alle medarbejdere har således gennemgået intensivkursus i anatomi, fysiologi og biokemi. Tilsvarende er flere medarbejdere i gang med systematisk at arbejde med vurdering af patenterbarhed, marked og kommercialiseringsmuligheder i den tidlige fase af opfindelsen. Dette samarbejde understøttes aktivt af initiativ 5: Advisory board, der fungerer som et formelt led, som alle opfindelser skal igennem. Samlet set har denne arbejdsmetode en lang række positive effekter:

- mere optimalt forløb for opfindelsen indenfor 2 månedsfristen fra anmeldelsen
- opbygning af intern viden og kompetencer på relevante sundhedsvidenskabelige områder
- stor ressourcemæssig besparelse på indkøb af eksempelvis kommercialiserings- og patenterbarhedsvurderinger
- optimering af udvælgelsen af de mest perspektivrige opfindelser, og derigennem fokusering af medarbejder- og finansielle ressourcer
- Forbedret samarbejde med opfinder og med eksterne konsulenter

Vurdering og input til det videre arbejde i projektet

I løbet af 2007 vil der blive udviklet en nedskrevet og praktisk anvendelig kommercialiseringsproces med henblik på at professionalisere og effektivisere enhedens processer yderligere. En foreløbig gengivelse af kommercialiseringsprocessen er angivet i bilag 11. Med udgangspunkt i en figurativ fremstilling af kommercialiseringsprocessen er det tanken, at processen skal beskrive alle nødvendige led i kommercialiseringen af en opfindelse i en gennemtænkt rækkefølge og dermed gøre den til et aktivt styringsredskab for den enkelte konsulent. Tilsvarende vil en formaliseret proces bidrage til en øget synlighed og gennemsigtighed i det kommercielle arbejde, som både vil styrke opfinderens og omverdens tillid til teknologioverførselens håndtering af den samlede kommercielle proces. I den sammenhæng skal der fokuseres på at skabe endnu stærkere relationer og samarbejde mellem enheden og relevante eksterne parter (innovationsmiljøer, venturekapitalbranchen mm.). Dette er allerede i gangsat med Advisory board og skal udbygges kontinuerligt.

4. STATUS PÅ PROJEKTORGANISATION OG PROJEKTØKONOMI

Projektorganisation

Milepæle

- Etablering af projektorganisation; herunder styre- og referencegruppemøder hvert kvartal

Styregruppen blev etableret i juni 2005 med flg. medlemmer:

- Direktør Jørgen Jørgensen, Rigshospitalet (formand)
- Lægelig direktør Anders Kyst, Frederiksborg Amt
- Afdelingschef Joost Nielsen, Københavns Amt
- Sekretariatsleder Claus E. Hansen, Rigshospitalet
- Kontorchef Pernille Pontoppidan, Københavns Amt
- Direktør Dorte Wiene, Connect Denmark
- Direktør Erik Kromann, Novi Innovation
- Direktør Trine Winterø, Symbion Management
- Dekan Ralf Hemmingsen, Det sundhedsvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet (senere afløst af dekan Ulla Wewer)
- Konsulent Karin Jørgensen, Københavns Amt

Der er holdt 5 møder i styregruppen og parterne bag projektansøgningen har udarbejdet en samarbejdsaftale i efteråret 2005 (bilag 12). Styregruppen har på baggrund af oplæg om de konkrete projektinitiativer drøftet og truffet beslutninger vedrørende projektets fremdrift og overordnede problemstillinger. De eksterne medlemmer af styregruppen har endvidere bidraget særligt i udvikling og gennemførelse af projektets initiativer. Kombinationen af hhv. interne og eksterne medlemmer har bidraget til en frugtbar videns- og erfaringsudveksling om muligheder og barrierer for succesfuld teknologioverførsel. Samtidig fungerer de eksterne parter, som en del af teknologioverførselens netværk og har hjulpet med kontaktformidling til rådgiver- og investormiljøet iøvrigt.

I projektansøgningen var det planlagt at nedsætte en referencegruppe for projektet. Men styregruppen vurderede initialt, at der ikke umiddelbart var behov for at etablere en sådan, idet der i stedet for ad hoc kunne inddrages forskellige parter som sparring på konkrete initiativer.

Som følge af strukturreformen og nedlæggelsen af H:S overgår ansvaret som bevillingshaver fra H:S til Region Hovedstaden. Joost Nielsen, direktør for Koncern Regional Udvikling i Region Ho-

vedstaden er fremover overordnet ansvarlig for projektet. Projektets daglige ledelse varetages af lederen af teknologioverførselsenheden - p.t. konstitueret leder Karin Jørgensen, der også fungerer som projektleder. Der forventes ansat en ny permanent leder af teknologioverførselsenheden ca. maj 2007.

Projektets styregruppe reorganiseres med direktør Joost Nielsen, Koncern Regional Udvikling som formand og det forventes, at flere af de nuværende medlemmer af styregruppen fortsætter. Derudover planlægges det at udvide styregruppen med:

- Repræsentanter for hospitalsdirektioner, herunder forskningsansvarlige direktører
- Yderligere eksterne interessenter og samarbejdspartnere fra rådgiver- og investormiljøer

Der er udarbejdet en bruttoliste af potentielle medlemmer, men det er valgt at afvente Videnskabsministeriets stillingtagen til projektets videreførelse, inden der tages initiativ til reorganisering og invitation af nye styregruppedlemmer.

Arbejdet med at gennemføre de konkrete projektaktiviteter videreføres uændret og samtlige medarbejdere i regionens teknologioverførselsenhed deltager i gennemførelsen. Der er udnævnt projektansvarlige for hvert af initiativerne.

Økonomi

Hovedstadens Sygehusfællesskab, Københavns Amt og Frederiksborg Amt har fået tilsagn om en bevilling på ialt 6,7 mio. kr. fra Videnskabsministeriets pulje til medfinansiering af projekt om nye koncepter for teknologioverførelse. Tilsagn for 1. halvdel af bevillingsperioden er på kr. 3.245.000 kr. fordelt på kr. 1.470.000 i 2005 og kr. 1.775.000 i 2006. Som følge af projektets korte løbetid og prioritering af analysearbejdet indledningsvis, er det faktiske forbrug i perioden på kr. 1.439.437. Hertil kommer kr. 1.016.001, der er bevilget og disponeret, men endnu ikke udbetalt til igangværende proof of concept- projekter samt honorering af teknologiambassadører for 2006. Endvidere er det planlagt at deltage i DI's Innovationskonference i maj 2007, hvortil der forventes at skulle afholdes udgifter til markedsføringsmateriale mv. Samlet forbrug i perioden juli 2005 – december 2006 inklusive disponeret beløb udgør kr. 2.455.438. Der anmodes om en periodevis overførelse af disponeret beløb samt uforbrugt tilsagn til anvendelse i 2007.

Der henvises til bilag 13 for en oversigt over forbrug samt disponerede beløb fordelt på initiativer i 1. halvdel af projektperioden samt bilag 14 for en oversigt over budget for forventede aktiviteter i perioden 2007-2009. Revisorpåtegnet regnskab for projektet fremsendes i separat dokument.

5. FORMIDLING

Milepæle

Afholdelse af konferencer og seminarer

Gennemførte aktiviteter

Der er holdt info-møder og seminarer om projektet og de konkrete initiativer i forskellige interne fora: Direktioner og afdelingsledelser samt forskningsråd på de enkelte hospitaler. Formålet med møderne har været at synliggøre mulighederne for teknologioverførelse samt præsentere projektet og de konkrete initiativer mhp. at understøtte en organisatorisk forankring af teknologioverførelsesprocessen og få input til implementeringen. Som led i initiativ 1 er der holdt 3 fokusgruppemøder om muligheder og barrierer for teknologioverførelse fra hospitalerne i regionen.

Der er etableret en erfa-gruppe med deltagelse af medarbejdere fra de 5 projekter, der har modtaget finansiering fra Videnskabsministeriet til udvikling af nye koncepter. Erfa-gruppen har drøftet muligheden for at holde en større fælles konference. Konklusionen var, at de opnåede erfaringer efter kun 1½ års projektperiode ikke var tilstrækkelige til at holde en stor konference om dette emne. I stedet for er parterne i dialog med DI om deltagelse i DI's Innovationskonference den 8. maj. Her planlægger Region Hovedstadens teknologioverførselsenhed at deltage med en stand i lighed med øvrige projekter/enheder. Formålet er at præsentere hospitalernes forskningsresultater dels i form af abstracts på konkrete "business opportunities" dels - i det omfang det er muligt - i form af håndgribelige produkter. En anden målgruppe på konferencen er virksomheder, der er interesseret i at identificere potentielle samarbejdspartnere. Deltagelse i konferencen gennemføres i samarbejde med det nationale netværk for teknologioverførsel.